

Sp.

532. Tillaga til þingsályktunar

[287. mál]

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að fullgilda fyrir Íslands hönd tvær viðbótarbókanir vegna aðildar Spánar og Portúgals að Efnahagsbandalagi Evrópu og Kola- og stálbandalagi Evrópu.

(Lögð fyrir Alþingi á 108. löggjafarþingi 1985–86.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að fullgilda fyrir Íslands hönd viðbótarbókun við samninginn milli lýðveldisins Íslands og Efnahagsbandalags Evrópu vegna aðildar konungsríkisins Spánar og lýðveldisins Portúgals að bandalaginu og viðbótarbókun við samninginn milli lýðveldisins Íslands og aðildarríkja Kola- og stálbandalags Evrópu vegna aðildar konungsríkisins Spánar og lýðveldisins Portúgals að bandalaginu.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Gerð viðbótarbókananna.

Hinn 1. janúar 1986 urðu Spánn og Portúgal aðilar að Efnahagsbandalagi Evrópu (EBE) og Kola- og stálbandalagi Evrópu á grundvelli aðildarsamnings sem undirritaður var 12. júní 1985. Aðildarlönd Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) höfðu samráð sín á milli um nauðsynlegar breytingar á fríverslunarsamningum einstakra EFTA-landa við bandalögin og átti fastanefnd Íslands hjá EFTA í Genf aðild þar að. Af Íslands hálfu var undirbúningur samingsgerðar í höndum viðskiptaráðuneytisins sem hafði samráð við viðkomandi aðila. Fulltrúar ráðuneytisins og sendiráðs Íslands í Brussel tóku þátt í viðræðum við bandalögin og fóru þær fram í höfuðstöðvum EBE í Brussel. Könnunarviðræður fóru fram í júní 1985. Í desember 1985 hófust síðan formlegar samningaviðræður. Ýmsir erfiðleikar komu upp í viðræðunum, fyrst og fremst vegna tilrauna EBE til að tengja viðræðurnar um breytingar á fríverslunarsamningi Íslands veitingu fiskveiðiréttinda í íslenskri lögsögu. Reyndi aðallega á þetta í lok viðræðnanna. Af Íslands hálfu var ekki ljáð máls á því að tengja saman viðskiptafríðindi og fiskveiðiréttindi. Samkomulag náðist að lokum um orðalag ofangreindra viðbótarbókana og voru þær undirritaðar 22. febrúar 1986 í Brussel með fyrirvara um fullgildinguna. Viðbótarbókanirnar teljast óaðskilanlegur hluti samninganna við Efnahagsbandalag Evrópu og aðildarríki Kola- og stálbandalags Evrópu. Ganga þær í gildi 1. mars 1986 ef fullgilding fer fram fyrir þann tíma.

Þar eð Portúgal gekk úr EFTA í árslok 1985 og samningur EFTA-landanna og Spánar gekk úr gildi á sama tíma var með bráðabirgðasamkomulagi á grundvelli laga um tollskrá o. fl. ákveðið að óbreytt ástand gilti í viðskiptum við Spán og Portúgal frá 1. janúar 1986 til gildistöku breytinga á fríverslunarsamningnum við Evrópubandalögin (EB).

Leitað er heimildar Alþingis til fullgildingar viðbótarbókananna með þingsályktunartillögu þessari.

Texta viðbótarbókananna er að finna sem fylgiskjal I og II með þingsályktunartillögu þessari.

Efni viðbótarbókananna.

Ákvæði samninga Íslands við Efnahagsbandalag Evrópu og aðildarríki Kola- og stálbandalags Evrópu um fríverslun með ýmsar vörur taka við gildistöku viðbótarbókananna einnig til viðskipta Íslands við Spán og Portúgal. Í megindráttum leiðir ekki aðeins af þessu að tollar og gjöld, sem hafa sömu áhrif og tollar, falla þá niður af iðnaðarvörum heldur og ýmsum sjávarafurðum og vörum sem unnar eru úr landbúnaðarafurðum. Þetta gerist þó í áföngum á tæplega sjö ára aðlögunartíma sem endar 1. janúar 1993. Gert er ráð fyrir gagnkvæmum áfangalækkunum. Lækkanir miðast við grunntolla 1. janúar 1985. Samkvæmt þessu munu Spánn og Portúgal (síðarnefnda landið eftir því sem við á vegna aðildarinnar að EFTA) lækka tolla á aðlögunartímabilinu á þeim iðnaðarvörum sem fríverslunarsamningur Íslands við EBE nær til og afnema þá í lok tímabilsins. Til að auðvelda aðlögun Spánar og Portúgals að fríverslun var samið um það, aðallega við Spán, að heimilt væri að halda innflutningstakmörkunum á iðnaðarvörum í 3–4 ár. Ekki er talið að slíkar takmarkanir hafi neikvæð áhrif á útflutning þeirra iðnaðarvara sem Íslendingar hafa flutt til þessara landa að undanförnu, t. d. áls til Spánar.

Um sjávarafurðir gildir sú regla að á aðlögunartímabilinu fær enginn aðili betri kjör við innflutning til Spánar og Portúgals en ákvæði aðildarsamnings þessara ríkja við EBE kveða á um varðandi innflutning frá öðrum aðildarríkjum EBE (EBE-10). Af þessu leiðir að Ísland verður að búa við sömu kjör varðandi útflutning sjávarafurða samkvæmt bókun nr. 6 við fríverslunarsamning Íslands og EBE-10 njóta á aðlögunartímabilinu. Í þessu felst að tollar lækka í áföngum miðað við sömu grunntolla gagnvart EBE-10 auk þess sem innflutningsleyfi og innflutningskvótar verða við lýði á tímabilinu. Tollar hækka mikið í sumum tollskrárnúmerum. T. d. fara fryst karfaflök til Portúgals upp í 10,5% en eru 0% samkvæmt stofnskrá EFTA. Þá geta tollar verið mjög háir, jafnvel 27,5% á vissum tegundum lagmetis til Portúgals. Ef hins vegar er litið á útflutning okkar til Spánar og Portúgals á árunum 1983–1985 skiptir þetta þó ekki neinu sérstöku máli. Stafar þetta af því að saltfiskur, sem er aðalútflutningsvara Íslands til þessara landa, fellur ekki undir fríverslunarákvæði bókunar nr. 6 og ekki er unnt að segja að um nokkurn útflutning hafi verið að ræða á sjávarafurðum er njóta fríðinda samkvæmt bókuninni nema á loðnumjöli til Spánar á árinu 1984. Þá voru flutt út til þess lands 4 200 tonn að verðmæti 47 millj.kr. Spænskur tollur á þessari vörutegund verður 0,6% og fer niður í 0,0% á aðlögunartímabilinu 1986–1993. Þetta verða litlar upphæðir. Aðlögunartíminn m. a. fyrir fiskfeiti og lýsi er hins vegar til 1. janúar 1996 eða tæp 10 ár. Engar sérstakar hættur felast heldur í innflutningstakmörkunum gagnvart þeim sjávarafurðum er fríðinda njóta samkvæmt bókun nr. 6 ef tekið er mið af hinum litla útflutningi þessara vara til Spánar og Portúgals á síðustu árum.

Að því er snertir magntakmarkanir á útflutningi íslenskra sjávarafurða er rétt að gera grein fyrir sérstöku viðskiptakerfi varðandi innflutning til Spánar og Portúgals til ársloka 1992.

Í 174. gr. aðildarsamnings Spánar og Portúgals er gerð grein fyrir kerfinu varðandi innflutning til Spánar. Samkvæmt þeirri grein er gerð áætlun um innflutning tiltekinna sjávarafurða á hverju ári á grundvelli innflutnings síðustu þriggja ára. Gert er ráð fyrir 15% aukningu á innflutningi frá öðrum EBE-löndum árlega en ekki frá öðrum löndum. Að því er varðar þann hluta innflutningsins, sem kemur frá öðrum löndum en EBE-löndum, er unnt að takmarka eða banna innflutning til bráðabirgða. Fari innflutningur síðan fram úr áætlun er unnt að gera verndarráðstafanir. Vörurnar, sem um ræðir, eru taldar upp í XIII. viðauka og kemur þar undir m. a. heilfrystur þorskur, svo og saltfiskur en ekki saltfiskflök.

Samsvarandi kerfi er ákveðið varðandi innflutning til Portúgals í 361.–363. gr. aðildarsamningsins, sbr. tilvísanir í XXVIII. og XXIX. viðauka. Samkvæmt fyrri viðaukanum er um að ræða m. a. heilfrystan þorsk, saltfisk (ekki saltfiskflök), fryst þorskflök,

ýsuflök, kolaflök og lúðuflök og frystar rækjur og humar. Undir síðari viðaukann, þar sem aðeins er talað um magntakmarkanir gagnvart þriðja landi, koma t. d. heilfrystur þorskur, ufsi og ýsa, fryst þorskflök, ýsuflök, kolaflök og lúðuflök og loks saltfiskur (ekki saltfiskflök).

Miðað við útflutning okkar til Spánar og Portúgals á árunum 1983–1985 virðist þetta viðskiptakerfi eingöngu skipta máli varðandi saltfiskinn en hann fellur reyndar ekki undir fríverslunarsamning Íslands við EBE. Ekki er þó líklegt að sérstök hætta sé á ferðinni varðandi samkeppni við hin EBE-löndin um sölu á saltfiski til Spánar og Portúgals þar eð eftirspurnin eftir saltfiski í EBE hefur verið meiri en framboðið og ólíklegt að hin EBE-löndin geti flutt mikið út af honum til þessara tveggja landa. Hins vegar mætti nota þetta innflutningskerfi til að torvelða útflutning okkar til Spánar og Portúgals þar eð miðað er við útflutning þriggja síðustu ára, þá fyrst fyrir árin 1983–1985, en í því sambandi má nefna að útflutningur á saltfiskinum var mun meiri á árunum 1981–1982 en á árunum 1983–1985. Þá er hugsanlegt að reynt verði að veita þeim löndum viðskiptafríðindi umfram Ísland sem veita EBE-löndum fiskveiðiréttindi. Hér koma til greina Noregur, Kanada, Færeyjar og Grænland. Þá má einnig minna á ákvæði bókunar nr. 4 við aðildarsamning Spánar og Portúgals þar sem heimiluð er undanþága frá tolli á fiski sem EBE-fiskiskip kaupa utan EBE.

Af hálfu Íslands hefur það verið gagnrýnt að EBE veiti þeim löndum viðskiptafríðindi er láta bandalaginu í té fiskveiðiréttindi, svo og að veitt sé undanþága frá tolli sem fiskiskip EBE-ríkja kaupa utan EBE. Slík viðskiptafríðindi meggi ekki leiða til mismununar gagnvart Íslandi og hefur í því sambandi verið höfðað til GATT-reglna um bestu kjör.

Yfirlýstur tilgangur þessa viðskiptakerfis er að koma í veg fyrir markaðstruflanir vegna verulegrar aukningar innflutnings á sjávarafurðum til Spánar og Portúgals frá öðrum aðildarríkjum EBE og öðrum ríkjum. Núverandi kerfi innflutningsleyfa á Spáni og í Portúgal, svo og einokun í Portúgal, yrði afnumið. Heimildin til að beita takmörkunum gagnvart innflutningi nánar tilgreindra sjávarafurða á aðlögunartímabilinu nær til mun færri sjávarafurða en gildandi kerfi fyrir inngöngu þessara ríkja í EBE. Notkun heimildarinnar er háð samþykki EBE-ráðsins.

Að aðlögunartímanum loknum mundu ákvæði fríverslunarsamnings Íslands við EBE gilda að fullu. Þar eð Portúgal hefur verið í nánum fríverslunartengslum við Ísland innan EFTA verður ekki um neinar meiri háttar breytingar að ræða á fríverslun Íslands við það land að loknum aðlögunartímanum. Hins vegar verða fríverslunartengslin við Spán mun nánari en þau voru á grundvelli samnings EFTA-landanna og Spánar. Svo sem áður segir skal í þessu sambandi undirstrikað að aðalútflutningsvara Íslands til þessara landa, óverkaður saltfiskur, hefur ekki fallið undir fríverslunarákvæði og mun heldur ekki gera það samkvæmt fríverslunarsamningi Íslands við EBE.

Svo sem kunnugt er gekk bókun nr. 6 við fríverslunarsamning Íslands við EBE, er gerður var 1972 og gekk í gildi 1973, ekki í gildi fyrr en 1976 vegna landhelgisdeilna, fyrst vegna 50 mílna útfærslunnar og síðan vegna 200 mílna útfærslunnar. Í 2. gr. bókunarinnar var tekið fram að EBE áskildi sér rétt til að láta ákvæði hennar ekki koma til framkvæmda ef ekki næðist viðunandi lausn fyrir aðildarríki EBE á efnahagserfiðleikum sem leiddi af ráðstöfunum Íslands varðandi fiskveiðiréttindi. EBE lítur nú svo á að bréf, sem forseti ráðs bandalagsins skrifaði vegna gildistöku bókunarinnar árið 1976, feli í sér skilyrði sem tengi gildi bókunarinnar við viðunandi fiskveiðiréttindi EBE á Íslandsmiðum. Afstaða íslenskra stjórnvalda hefur hins vegar verið sú að vilja ekki fallast á tengsl milli viðskiptafríðinda og fiskveiðiréttinda. Telja þau að í bréfi forseta ráðs EBE á sínum tíma hafi ekki falist neinn fyrirvari heldur hafi bandalagið einungis lýst þeirri von sinni að samningaviðræður þess og Íslands um vandamál almennara eðlis viðvíkjandi fiskveiðimörkum gætu hafist í náninni framtíð og jafnframt að varanlegir samningar tækjust sem báðir aðilar gætu sætt sig við. Í

Þessu sambandi hafa íslensk stjórnvöld bent á að aðalsamningamaður bandalagsins í viðræðunum um fiskveiðimál við Íslendinga síðar á árinu 1976, Finn Gundelach í framkvæmdanefnd EBE, hafi lýst því skýrt og skörinort yfir á fundi að bandalagið hygðist ekki tengja saman viðskiptafríðindi og fiskveiðiréttindi. Virðist svo sem hugmyndin um að tengja varanlegt gildi bókonar nr. 6 við fiskveiðiréttindi í íslenskri lögsögu hafi skotið upp kollinum á allra síðustu árum í tengslum við inngöngu Spánar og Portúgals að EBE og vilji bandalagið skapa sér möguleika á að leysa hluta vandamálsins vegna mikilla fiskveiðiflota Spánverja og Portúgala með öflun fiskveiðiréttinda í lögsögu ríkja utan EBE. Vill EBE í tengslum við gerð viðbótarbókananna koma þessu sjónarmiði sínu á framfæri og hlýtur Ísland þá jafnframt að koma með gagnyfirlýsingu. Í sambandi við þetta hafa íslensk stjórnvöld þrífaldlega tekið fram að tengsl milli viðskiptafríðinda og fiskveiðiréttinda byggðust ekki á texta hafréttarsamningsins og væru vafasöm með tilliti til GATT-samkomulagsins.

Viðskipti Íslands við Portúgal og Spán 1983–1985.

a) Viðskipti Íslands og Portúgals.

Viðskipti Íslands og Portúgals hafa á undanförunum árum að langmestu leyti falist í útflutningi okkar á saltfiski til Portúgals og innflutningi á olíuvörum þaðan.

Að öðru leyti sýna eftirfarandi töflur grófa skiptinga á þessum viðskiptum síðustu þrjú árin:

Verðmæti í millj. kr. Gengi hvers árs

Útflutningur (fob)

	1983	1984	1985
Saltfiskur, óverkaður	1 141,7	997,9	1 886,6
Loðnumjöl	—	0,6	12,5
Annað	0,9	1,6	10,2
Samtals:	1 142,6	1 000,1	1 909,3

Innflutningur (cif)

Olíuvörur	353,7	570,0	637,8
Fatnaður, annar en skófatnaður	20,0	31,8	49,1
Spunagarn, vefnaður o. fl	28,1	23,1	26,1
Skófatnaður	9,8	14,0	29,6
Unnar vörur úr trjáviði o. fl	18,7	10,8	25,5
Pappír, pappi, vörur úr slíku	10,6	9,6	13,6
Unnar vörur úr jarðefnum	4,4	8,5	20,7
Rafmagnsvélar og -tæki	14,6	5,6	18,2
Flutningatæki á vegum	1,3	3,2	10,5
Drykkjarvörur	8,9	10,0	9,8
Annað	17,5	29,4	25,7
Samtals:	490,6	716,0	866,6

Vöruskiptajöfnuður	652,0	284,1	1 042,7
--------------------------	-------	-------	---------

Eins og ofangreindar töflur sýna stóð verðmæti útflutnings okkar nokkuð í stað á árunum 1983 og 1984 en jókst verulega árið 1985. Það ár tvöfaldaðist útflutningsverðmætið miðað við tvö næstu ár á undan enda þótt raunveruleg aukning hafi verið minni þar eð allar tölur eru á verðlagi hvers árs og mikil verðbólga hérlandis hefur sín áhrif hér á.

Innflutningurinn jókst einnig á þessum árum en mun minna en útflutningurinn með þeim afleiðingum að vöruskiptajöfnuðurinn hefur alltaf verið okkur hagstæður, sérstaklega á árinu 1985.

Portúgal er eitt af mikilvægustu viðskiptalöndum okkar. Af heildarútflutningi landsmanna nam útflutningur til Portúgals um 4–6% á þessum árum. Ber þar að sjálfsgöðu hæst útflutningur á óverkuðum saltfiski en þar eru Portúgalar okkur stærstu kaupendur. Þeir keyptu um 50% af þeirri vöru árið 1984 en árin 1983 og 1985 var þetta hlutfall 57%.

Eins og áður segir kaupa Íslendingar aðallega olíuvörur af Portúgölum. Þó er verðmæti þess innflutnings langtum minna en verðmæti útflutnings okkar til þeirra.

Viðskiptaráðuneytið hefur allt frá 1978 beitt sér fyrir því að keyptar væru olíuvörur frá Portúgal til að draga úr viðskiptahallanum, svo og ýmsar aðrar vörur í sama tilgangi.

Í hlutfalli við heildarinnflutning landsins árið 1984 nam innflutningur frá Portúgal um 2,7% og var þetta hlutfall ívið lægra árin 1983 og 1985.

Ekki verður minnst hér á tekjur Portúgala af íslenskum ferðamönnum.

b) Viðskipti Íslands og Spánar.

Viðskipti Íslands og Spánar felast aðallega í útflutningi á óverkuðum saltfiski og áli en innflutningurinn dreifist á fleiri vörutegundir. Þeirra stærstar eru salt, vélar og tæki, ávextir og grænmeti.

Viðskipti landanna hafa aukist nokkuð síðustu þrjú árin. Bæði inn- og útflutningur hafa tvöfaldast í krónum talið á þessum tíma enda þótt raunveruleg aukning sé nokkru minni vegna verðbólgu og gengisbreytinga hérlandis.

Í eftirfarandi töflu má sjá í grófum dráttum helstu vörutegundir í viðskiptum landanna og verðmæti þeirra á s. l. þrem árum.

Verðmæti í millj. kr. Gengi hvers árs

Útflutningur (fob)	1983	1984	1985
Saltfiskur, óverkaður	413,2	530,9	796,7
Ál	143,6	421,8	366,0
Saltfiskflök	33,6	36,2	79,2
Loðnulýsi	—	20,3	35,1
Gamlir málmar	3,9	4,5	7,9
Hvalmjöl	11,0	—	6,9
Landbúnaðarafurðir	1,8	9,2	5,7
Loðnumjöl	—	47,2	—
Annað	3,2	10,9	11,4
Samtals:	610,3	1 081,0	1 308,9

Innflutningur (cif)

	1983	1984	1985
Jarðefni, óunnin (aðallega salt)	78,1	67,9	121,9
Vélar og tæki	15,8	75,2	48,4
Ávextir og grænmeti	28,0	55,8	68,3
Járn og stál	23,5	26,3	25,0
Drykkjarvörur	9,8	13,2	23,2
Flutningatæki á vegum	0,1	12,3	15,7
Spunagarn, vefnaður o. fl.	2,5	4,2	9,6
Ýmsar iðnaðarvörur	5,7	5,1	10,0
Annað	29,8	40,7	49,0
Samtals:	193,3	300,7	371,1
Vöruskiptajöfnuður	417,0	780,3	937,8

Eins og sést á þessu yfirliti hafa viðskipti Íslands og Spánar aukist mjög og vöruskiptajöfnuðurinn verið okkur æ hagstæðari hin síðustu ár.

Útflutningur á óverkuðum saltfiski og áli sker sig nokkuð úr öðrum útflutningi. Samtals nam hlutdeild þessara tveggja vörutegunda yfir 90% af heildarútflutningi til Spánar á þessum árum. Á eftir Portúgal er Spánn mikilvægasti markaður okkar fyrir óverkaðan saltfisk. Um 20% útflutnings á óverkuðum saltfiski fóru til Spánar árið 1983 en á árunum 1984 og 1985 nam þessi hlutdeild um 25%.

Af heildarútflutningi landsmanna fóru rúmlega 3% til Spánar árið 1983 en síðan hækkaði þessi hlutdeild í u. þ. b. 4,5% árið 1984 og tæplega 4% árið 1985.

Vægi innflutnings á spænskum vörum nam hins vegar aðeins um 1% og hefur það hlutfall haldist nokkurn veginn óbreytt í þrjú ár.

Ekki verður vikið hér að hinum miklu tekjum sem Spánverjar hafa af íslenskum ferðamönnum.

Saltfisktollur o. fl.

Svo sem greint hefur verið frá er saltfiskurinn mikilvægasta útflutningsvara Íslendinga til Spánar og Portúgals. Nánari upplýsingar um útflutt magn og mikilvægi þessara viðskipta er að finna í töflunni á næstu síðu.

Óverkaður og þurrkaður saltfiskur, saltfiskflök og skreið falla ekki undir fríverslunarákvæði viðskiptasamningsins milli Íslands og EBE og leiðir viðbótarbókunin við samninginn af þessum sökum sem slík ekki til lækkunar tolla á þessum vörum eða annarra fríðinda. Reyndar veitti EBE undanþágu frá tolli á þessum vörum frá öðrum ríkjum á tímabilinu 1971–1985 og kom fram í viðræðum vegna gerðar fríverslunarsamningsins við Ísland að mjög ólíklegt væri að tollur yrði lagður á að nýju. Lagalegan rétt hafði bandalagið þó til þess. Í desember 1984 ákvað ráð EBE, skipað sjávarútvegsráðherrum, síðan að leggja innflutnings-toll að nýju á saltfiskinn, saltfiskflökin og skreiðina, 13% á óverkaðan og þurrkaðan saltfisk auk skreiðarinnar en 20% á saltfiskflökin. Ef litið er á EBE-löndin að meðtöldum Spáni og Portúgal sem eina heild sést að tollurinn hefur á árunum 1981–1982 tekið til tæplega 40% af útflutningnum til þessara landa en á árunum 1983–1985 hefur tollurinn tekið til tæplega 25% af útflutningi Íslands til sömu landa. Svo mikilvægur er þessi útflutningur að á árunum 1981–1982 nam útflutningurinn til þessara landa 17–19% af heildarútflutningi Íslendinga en á árunum 1983–1985 10–12% af heildarútflutningunum.

Á seinni hluta síðasta áratugar var fyrirsjáanlegt að EBE mundi stækka vegna áhuga Grikkja, Portúgala og Spánverja á inngöngu í bandalagið. Af Íslands hálfu var fljótlega og ítrekað vakin athygli á því, m. a. í sameiginlegri nefnd Íslands og EBE sem heldur fund tvisvar á ári á grundvelli fríverslunarsamningsins, að innganga þessara ríkja gæti skapað vandamál í viðskiptum Íslands við bandalagið og var lögð á það áhersla að EBE beitti áfram

Íslenskar útflutningsvörur sem ákvörðun EBE í desember 1984 um endurupptöku tolls hefur áhrif á.

	1981		1982		1983		1984		1985	
	Pús. tonna	Verðmæti í millj.	Pús. tonna	Verðmæti í millj.	Pús. tonna	Verðmæti í millj.	Pús. tonna	Verðmæti í millj.	Pús. tonna	Verðmæti í millj.
Saltfiskur, óverkaður	55,9	kr. 1 013,6 (\$ 140,0)	55,0	kr. 1 498,4 (\$ 119,6)	43,4	kr. 2 001,2 (\$ 80,1)	36,5	kr. 2 009,8 (\$ 63,5)	43,6	kr. 3 317,6 (\$ 80,0)
þar af til Spánar og Portúgals	48,4	kr. 882,1 (\$ 121,8)	45,6	kr. 1 248,2 (\$ 99,7)	32,7	kr. 1 554,9 (\$ 62,2)	27,2	kr. 1 528,8 (\$ 48,3)	35,1	kr. 2 683,3 (\$ 64,7)
Saltfiskur, þurrkaður	0,2	kr. 4,8 (\$ 0,7)	0,7	kr. 21,1 (\$ 1,7)	0,9	kr. 45,2 (\$ 1,8)	1,3	kr. 57,7 (\$ 1,8)	0,5	kr. 26,4 (\$ 0,6)
Skreidd	0,9	kr. 50,9 (\$ 7,0)	0,6	kr. 55,4 (\$ 4,4)	0,3	kr. 42,6 (\$ 1,7)	0,3	kr. 48,9 (\$ 1,5)	0,5	kr. 112,5 (\$ 2,7)
Saltfiskflök	2,1	kr. 37,6 (\$ 5,2)	1,3	kr. 37,8 (\$ 3,0)	2,0	kr. 95,8 (\$ 3,6)	2,8	kr. 167,6 (\$ 5,3)	3,5	kr. 289,7 (\$ 7,0)
Samtals	59,1	kr. 1 106,9 (\$ 152,9)	57,6	kr. 1 612,7 (\$ 128,7)	46,6	kr. 2 184,8 (\$ 87,4)	40,9	kr. 2 284,0 (\$ 72,1)	48,1	kr. 3 746,2 (\$ 90,3)
Sem % af útflutningi til EBE-landa		37,0		39,2		26,6		20,6		22,7
Sem % af heildarútflutningi Íslands		16,9		19,0		11,8		9,7		11,1

tollundanpágu sinni á ofangreindum vörum. Þetta var m. a. gert vegna inngöngu Grikklands í bandalagið 1981 og hélst tollundanpágan þá. Var með ýmsum hætti reynt að koma í veg fyrir endurupptöku tollsins. Eftir að ráð EBE samþykkti að leggja tollinn að nýju á hefur á ýmsan hátt verið reynt að fá bandalagið til þess að endurskoða ákvörðun sína. M. a. ræddi Matthías Á. Mathiesen, þáverandi viðskiptaráðherra, mál þetta við ráðamenn í framkvæmdanefnd EBE í Brussel í maí 1985. Tilgangur þeirra viðræðna var að fá EBE til að falla frá ákvörðun sinni en til vara að tollur bandalagsins yrði ekki tekinn upp að fullu heldur miklu lægri tollprósenta og jafnframt að tollfrjáls GATT-kvóti fyrir saltfisk og skreið, sem er 25 000 tonn (auk 5 000 tonna almenns kvóta fyrir árið 1986 vegna fiskveiðisamnings Kanada og EBE), yrði stækkaður til muna með tilliti til verulegrar aukningar á innflutningsþörf bandalagsins við inngöngu Spánar og Portúgals. Var bent á að þörf Íslendinga einna fyrir tollfrjálsan kvóta væri 50–60 000 tonn á ári. Útflutningur okkar á kvótavörum 1981–1985 var að meðaltali 48 000 tonn á ári (sveiflaðist til frá 38 000 til 57 000 tonna).

Þessu til stuðnings var m. a. bent á að nánast hefði verið gengið út frá tollfrelsi í viðræðunum um fríverslunarsamninginn við EBE á sínum tíma. Ísland væri mjög háð útflutningi á þessum vörum til EBE-landanna að meðtöldum Portúgal og Spáni, ekki síst þeim löndum. Ákvörðunin hefði hamlandi áhrif á viðskipti og væri ekki í samræmi við ýmsar yfirlýsingar EBE, m. a. um að standa gegn nýjum viðskiptahindrunum á meðan unnið væri að því að hefja viðskiptaviðræður á vettvangi GATT. Auk þess var bent á að fremur væri þörf á að halda tollfrelsinu og jafnvel auka kvótann en að fella það niður þegar þörf væri á auknum innflutningi saltfisks við inngöngu Spánar og Portúgals í bandalagið. Ekki var tekið tillit til raka Íslendinga og gekk tollurinn í gildi 1. júlí 1985. Hins vegar var á seinni hluta ársins 1985 miðað við fulla árskvóta þannig að ekki sköpuðust sérstök vandamál í saltfiskviðskiptunum. Á hinn bóginn má búast við slíku snemma á árinu 1986. EBE hyggst reyndar segja GATT-kvótanum upp þannig að samið verði að nýju um gagnkvæm fríðindi.

Sé litið á aðalflokk innfluttra vara frá Portúgal, olíuvörur, þá hljóta þær sömu tollmeðferð og olíuvörur sem fluttar eru inn frá öðrum löndum. Helsta útflutningsvara Spánverja til Íslands, salt, er tollfrjáls hvaðan sem hún kemur. Helstu tegundir ávaxta og vínin falla ekki undir fríverslunarsamninginn og eru reyndar tollfrjáls. Nokkur mismunur hefur verið á tollum á vefnaðarvöru, fatnaði og skófátnaði eftir því hvort vara kemur frá fríverslunarsvæði eða ekki. Geta Spánverjar notið þess ef þeir taka að flytja slíkar vörur til Íslands í einhverjum mæli. Portúgalar hafa hins vegar notið EFTA-aðildarinnar hingað til varðandi þessar vörur.

Niðurstaða.

Ofangreindar viðbótarbókanir við fríverslunarsamninga Íslands við Efnahagsbandalag Evrópu og aðildarríki Kola- og stálbandalags Evrópu vegna aðildar Spánar og Grikklands að þessum Evrópubandalögum eru sem slíkar skref í átt til aukinnar fríverslunar átján Evrópulanda. Er hér um að ræða tólf EBE-ríki (Belgíu, Bretland, Danmörku, Frakkland, Grikkland, Holland, Írland, Ítalíu, Lúxemborg, Portúgal, Spán og sambandslýðveldið Pýskaland) og sex EFTA-ríki (Finnland, Ísland, Noreg og Svíþjóð auk Austurríkis og Sviss). Þar eð Portúgal hefur verið aðili að EFTA verða ekki umtalsverðar breytingar á tengslum Íslands við það land. Hins vegar hafa fríverslunartengsl Spánar við önnur lönd, m. a. Ísland, verið mun minni þannig að breytingar verða aðallega varðandi tengsl Spánar við hin Evrópulöndin sautján.

Sótt er um heimild Alþingis til þess að ríkisstjórnin geti fullgilt viðbótarbókanirnar en þær taka ekki einungis til iðnaðarvara heldur og ýmissa sjávarafurða og vara sem unnar eru úr landbúnaðarafurðum. Aðalbreyting vegna aðildar Íslands að bókununum sem slíkum verður sú að Íslendingar munu eiga greiðari aðgang að aðlögunartímabili loknu að spænska markaðinum fyrir iðnaðarvörur sínar og ýmsar sjávarafurðir.

Fylgiskjal I.

VIÐBÓTARBÓKUN

við samninginn milli lýðveldisins Íslands og Efnahagsbandalags Evrópu vegna aðildar konungsríkisins Spánnar og lýðveldisins Portúgals að bandalaginu.

EFNAHAGSBANDALAG EVRÓPU

annars vegar

og

LÝÐVELDIÐ ÍSLAND

hins vegar,

SEM HAFA HLIÐSJÓN AF samningnum milli Efnahagsbandalags Evrópu og lýðveldisins Íslands sem undirritaður var í Bruxelles 22. júlí 1972 og hér á eftir verður nefndur „samningurinn“,

HAFA HLIÐSJÓN AF aðild konungsríkisins Spánnar og lýðveldisins Portúgals að Evrópu-bandalögunum 1. janúar 1986 og

HAFA Í HUGA að 19. desember 1985 gerðu bandalagið og lýðveldið Ísland með sér samkomulag um reglur varðandi viðskipti milli Íslands annars vegar og Spánnar og Portúgals hins vegar á tímabilinu 1. janúar – 28. febrúar 1986,

HAFA ÁKVEÐIÐ með samkomulagi sín á milli að gera breytingar á og setja aðlögunar-ákvæði í samninginn vegna aðildar konungsríkisins Spánnar og lýðveldisins Portúgals að Efnahagsbandalagi Evrópu,

og AÐ GERA BÓKUN ÞESSA:

I. HLUTI BREYTINGAR

1. gr.

Texta samningsins, viðaukanna og bókananna sem eru óaðskiljanlegur hluti hans, lokabókunarinnar og hjálagðra yfirlýsinga skal þýða á spænsku og portúgölsku og skulu þeir textar vera jafngildir frumtextunum. Sameiginlega nefndin skal samþykkja spænska og portúgalska textann.

2. gr.

1. Vörur, sem samningurinn nær til og upprunnar eru á Íslandi, skulu við innflutning til Kanaríeyja, Ceuta eða Melilla að öllu leyti njóta sömu tollfríðinda og veitt eru vörum sem upprunnar eru á tollsvæði bandalagsins, m. a. að því er tekur til „arbitrio insular“-gjaldsins sem á er lagt á Kanaríeyjum.

2. Lýðveldið Ísland skal við innflutning vara, sem samningurinn nær til og upprunnar eru á Kanaríeyjum, í Ceuta eða í Melilla, veita þeim sömu tollfríðindi og veitt eru vörum sem fluttar eru inn frá Spáni og upprunnar þar.

II. HLUTI
AÐLÖGUNARÁKVÆÐI VARÐANDI SPÁN ANNARS VEGAR
OG ÍSLAND HINS VEGAR

3. gr.

1. Að því er varðar þær vörur sem samningurinn nær til og í samræmi við ákvæði 4. gr. b og 5. gr. skal við innflutning til Íslands og Spánar afnema í áföngum tolla á vörum, sem upprunnar eru í þessum löndum, í samræmi við eftirfarandi tímaáætlun:

- 1. mars 1986 verður hver tollur lækkaður í 90,0% af grunntolli,
- 1. janúar 1987 verður hver tollur lækkaður í 77,5% af grunntolli,
- 1. janúar 1988 verður hver tollur lækkaður í 62,5% af grunntolli,
- 1. janúar 1989 verður hver tollur lækkaður í 47,5% af grunntolli,
- 1. janúar 1990 verður hver tollur lækkaður í 35,0% af grunntolli,
- 1. janúar 1991 verður hver tollur lækkaður í 22,5% af grunntolli,
- 1. janúar 1992 verður hver tollur lækkaður í 10,0% af grunntolli,
- 1. janúar 1993 verða þau 10%, sem eftir standa, afnumin.

2. Tolltaxtann, sem reiknaður er samkvæmt 1. tl., skal nota þannig að stytt er í fyrsta aukastaf með því að fella niður annan aukastaf.

4. gr.

1. Að því er varðar hverja vöru skal grunntollurinn, sem áfangalækkarnir samkvæmt 3. gr. miðast við, vera sá tollur sem gildi í reynd í viðskiptum Íslands og Spánar 1. janúar 1985, sbr. þó ákvæði 2.–4. tl.

2. Hafi tollur verið lækkaður eftir þann dag en áður en aðild tekur gildi skal lægri tollurinn þó teljast grunntollur.

3. Að því er varðar vörurnar sem skráðar eru í I. viðauka skal grunntollurinn, sem Spánn leggur á, vera sá tollur sem tilgreindur er fyrir hverja vöru.

4. Að því er varðar óhreinsaðar jarðolíur eða olíur, fengnar úr tjörukenndum steinefnum, sem falla undir nr. 27.09 í tollskrá EBE, skal grunntollurinn, sem Spánn leggur á, vera 0.

4. gr. b.

Á vörum, sem bókun nr. 6 við samninginn nær til, skal konungsríkið Spánn afnema mismuninn milli

- a. grunntollsins sem gildi í reynd á Spáni 1. janúar 1985 við innflutning á þeim vörum sem upprunnar voru á Íslandi og
 - b. tollsins sem um ræðir í bókun nr. 6 við samninginn og gildir í bandalaginu fyrir sömu vörur og fluttar eru inn frá Íslandi og upprunnar þar
- í samræmi við tímaáætlunina sem tilgreind er í I. viðauka b.

5. gr.

1. Breytilega gjaldið (breytilegi þátturinn), er konungsríkið Spánn getur í samræmi við 1. gr. bókunar nr. 2 við samninginn lagt á vissar vörur sem skráðar eru í töflu I við þá bókun og upprunnar eru á Íslandi, skal jafnað með uppbótum sem gilda í viðskiptum milli bandalagsins, eins og það var 31. desember 1985, og Spánar.

2. Á vörunum, sem skráðar eru í töflu I við bókun nr. 2 við samninginn, skal konungsríkið Spánn í samræmi við tímaáætlunina, sem um ræðir í 3. gr., afnema mismuninn milli:

- grunntollsins sem Spánn leggur á samkvæmt 4. gr. og
- tollsins (þó ekki breytilega þáttarins) sem tilgreindur er í aftasta dálki töflu I við bókun nr. 2.

3. Á vörunum, sem skráðar eru í töflu II við bókun nr. 2 við samninginn, skal lýðveldið Ísland í samræmi við tímaáætlunina, sem um ræðir í 3. gr., afnema mismuninn milli:

- grunntollsins sem Ísland leggur á samkvæmt 4. gr. og
- tollsins (þó ekki breytilega þáttarins) sem tilgreindur er í aftasta dálki töflu II við bókun nr. 2.

6. gr.

Felli konungsríkið Spánn niður eða lækki tolla á vörum sem fluttar eru inn frá bandalaginu eins og það var 31. desember 1985 skal það einnig fella niður eða lækka um sama hundraðshluta innflutningstolla á vörum sem upprunnar eru á Íslandi.

7. gr.

1. Ef konungsríkið Spánn veitir þriðja landi tollkvóta, sem giltu í reynd 1. janúar 1985, skulu vörur, sem fluttar eru inn frá Íslandi, hljóta sömu meðferð og vörur sem fluttar eru inn frá bandalaginu eins og það var 31. desember 1985 svo lengi sem slíkir kvótar eru í gildi.

2. Ef tollkvótar eru ekki ákveðnir skal konungsríkið Spánn leggja á vörur, sem fluttar eru inn frá Íslandi, þá tolla sem lagðir eru á í þeim tilvikum er slíkir kvótar eru ákveðnir. Það magn eða verðmæti, sem þessir tollar eru lagðir á, skal takmarkast við hámark þess sem flutt var í reynd inn frá Íslandi samkvæmt sömu kvótum og ákveðnir voru 1. janúar 1985.

8. gr.

1. Ef konungsríkið Spánn beitir magntakmörkunum á innflutningi frá bandalaginu eins og það var 31. desember 1985:

- til 31. desember 1988 á vörum sem um ræðir í II. viðauka,
- til 31. desember 1989 á vörum sem um ræðir í III. viðauka,

skal það einnig beita magntakmörkunum á sömu vörum sem upprunnar eru á Íslandi.

2. Magntakmarkanirnar, sem um ræðir hér að ofan, skulu vera í formi allsherjarkvóta sem gilda einnig gagnvart innflutningi vara sem upprunnar eru í hinum EFTA-löndunum.

Allsherjarkvótar fyrir 1986 eru skráðir í II. og III. viðauka.

3. Hlutfall áfangahækkana fyrir kvóta, sem um ræðir í II. viðauka, og fyrir kvóta nr. 1—5 og 10—14, sem um ræðir í III. viðauka, skal vera 25% í byrjun hvers árs að því er varðar kvóta, sem tilgreindir eru í evrópskum gjaldeyriseiningum (ECU), og 20% í byrjun hvers árs að því er varðar kvóta sem tilgreindir eru í magntölum. Hækkuninni skal bætt við hvern kvóta og næsta hækkun reiknuð af samtölunni sem þannig fæst.

Að því er varðar kvóta nr. 6—9 sem skráðir eru í III. viðauka skal árleg áfangahækkun vera sem hér segir:

fyrsta árið: 13%

annað árið: 18%

þriðja árið: 20%

fjórða árið: 20%.

4. Komi í ljós að innflutningur til Spánar á vöru, sem skráð er í II. og III. viðauka, hefur tvö ár í röð numið minna en 90% af kvótanum skal konungsríkið Spánn, frá byrjun næsta árs að liðnum þessum tveim árum, setja þá vöru á frílista sé hún upprunnin á Íslandi eða í löndum þeim sem um ræðir í 2. tl. enda sé varan þá á frílista gagnvart bandalaginu eins og það var 31. desember 1985.

5. Setji konungsríkið Spánn á frílista vöru, sem skráð er í II. eða III. viðauka og flutt er inn frá bandalaginu eins og það var 31. desember 1985, eða hækki kvóta umfram lágmarkið sem í gildi er gagnvart bandalaginu eins og það var á ofangreindum degi skal það einnig setja á frílista slíka vöru, sem upprunnin er á Íslandi, eða hækka allsherjarkvótann hlutfallslega.

6. Við stjórnun ofangreindra kvóta skal konungsríkið Spánn beita sömu reglum og venjum og beitt er um slíkar innfluttar vörur sem upprunnar eru í bandalaginu eins og það var 31. desember 1985.

8. gr. b

Sem frávik frá 13. gr. samningsins og til 31. 12. 1992 skal innflutningur á tilteknum sjávarafurðum, tilgreindum í 1. gr. bókunar nr. 6, sem upprunnar eru á Íslandi, fluttar inn til konungsríkisins Spánar og skráðar í III. viðauka b, vera háður magntakmörkunum.

Þessar takmarkanir skulu gilda innan þeirra marka og samkvæmt þeim skilyrðum sem greint er frá hér að neðan. Grunnmagnstölur fyrir 1986 skulu vera þær sem skráðar eru í III. viðauka b.

Stjórnunartímabil þessara kvóta skulu vera þrír mánuðir í senn.

Fyrir tímabilið 1. janúar 1987 til 31. desember 1992 skulu grunnárskvótar ákveðnir a. m. k. jafnháir og magntölurnar sem um ræðir hér að ofan.

Innflutningur á þessum vörum til bandalagsins getur því aðeins notið forréttindatolls að verð „frítt að landamærum“ á viðkomandi vörum, staðfest af aðildarríkjunum samkvæmt 21. gr. reglugerðar (EBE) nr. 3796/81, sé a. m. k. jafnhátt og viðmiðunarverðið sem bandalagið ákveður fyrir viðkomandi vörur eða vöruflokka.

Innflutningur til Spánar á vörum, sem falla undir nr. 15.04 í tollskrá EBE, skal háður magntakmörkunum í fimm ár.

III. HLUTI

**AÐLÖGUNARÁKVÆÐI VARÐANDI PORTÚGÁL ANNARS VEGAR
OG ÍSLAND HINS VEGAR**

9. gr.

1. Að því er varðar þær vörur sem samningurinn nær til og í samræmi við ákvæði 10. gr. b. og 12. gr. skal við innflutning til Portúgals afnema í áföngum tolla á vörum, sem upprunnar eru á Íslandi, í samræmi við eftirfarandi tímaáætlun:

- 1. mars 1986 verður hver tollur lækkaður í 90% af grunntolli,
- 1. janúar 1987 verður hver tollur lækkaður í 80% af grunntolli,
- 1. janúar 1988 verður hver tollur lækkaður í 65% af grunntolli,
- 1. janúar 1989 verður hver tollur lækkaður í 50% af grunntolli,
- 1. janúar 1990 verður hver tollur lækkaður í 40% af grunntolli,
- 1. janúar 1991 verður hver tollur lækkaður í 30% af grunntolli,
- tvær síðustu lækkanirnar, 15% hvor, skulu verða 1. janúar 1992 og 1. janúar 1993.

2. Tolltaxtann, sem reiknaður er samkvæmt 1. tl., skal nota þannig að stytt er í fyrsta aukastaf með því að fella niður annan aukastaf.

10. gr.

1. Að því er varðar hverja vöru skal grunntollurinn, sem áfangalækkanirnar samkvæmt 9. gr. miðast við, vera sá tollur sem gildi í reynd í Portúgal 1. janúar 1985 í viðskiptum við Ísland, sbr. þó ákvæði 2.–4. tl.

2. Hafi tollur verið lækkaður eftir þann dag en áður en aðild tekur gildi skal lægri tollurinn þó teljast grunntollur.

3. Að því er varðar vörurnar sem skráðar eru í IV. viðauka skal grunntollurinn, sem Portúgal leggur á, vera sá tollur sem tilgreindur er fyrir hverja vöru.

4. Að því er varðar vörurnar sem skráðar eru í V. viðauka, svo og eldspýtur og tundur, skulu grunntollarnir vera þeir tollar sem tilgreindir eru í greindum viðauka.

10. gr. b.

Á vörum, sem bókun nr. 6 við samninginn nær til, skal lýðveldið Portúgal afnema mismuninn milli

- a. grunntollsins sem gildi í reynd í Portúgal 1. janúar 1985 við innflutning á þeim vörum sem upprunnar voru á Íslandi eða, í þeim tilvikum er hann var hærri, tollsins sem lagður var á innflutning á sömu vörum frá bandalaginu og
 - b. tollsins sem um ræðir í bókun nr. 6 við samninginn og gildir í bandalaginu fyrir sömu vörur og fluttar eru inn frá Íslandi og upprunnar þar
- í samræmi við tímaáætlunina sem tilgreind er í VII. viðauka.

11. gr.

1. Eftirtalin gjöld, sem Portúgal leggur á í viðskiptum við Ísland, skal afnema í áföngum í samræmi við eftirfarandi tímaáætlun:

- a. 0,4% verðgjald, lagt á vörur sem fluttar eru inn tímabundið, endurinnfluttar vörur (þó ekki gáma) og vörur sem fluttar eru inn samkvæmt reglum um innanlandsaðvinnslu og einkennast af því að tollar, sem á þær voru lagðir við innflutning, eru endurgreiddir eftir útflutning þeirrar vöru sem til varð við aðvinnsluna (endurgreiðsluvörur), skal lækkað í 0,2% 1. janúar 1987 og afnumið 1. janúar 1988;
- b. 0,9% verðgjald, lagt á vörur sem fluttar eru inn til innanlandsnotkunar, skal lækkað í 0,6% 1. janúar 1989, í 0,3% 1. janúar 1990 og afnumið 1. janúar 1991.

2. Að því er varðar lakkrísextrakt, sem inniheldur ekki meira en 10% af sakkarósa miðað við þyngd en ekki önnur aukaefni og fellur undir nr. 17. 04 A í tollskrá EBE, skal lýðveldið Portúgal afnema í áföngum 5 eskúðóa fjáröflunargjald á kíló í samræmi við tímaáætlunina sem um ræðir í 9. gr.

12. gr.

1. Breytilega gjaldið (breytilegi þátturinn), er lýðveldið Portúgal getur í samræmi við 1. gr. bókunar nr. 2 við samninginn lagt á vissar vörur sem skráðar eru í töflu I við þá bókun og upprunnar eru á Íslandi, skal jafnað með uppbótum sem gilda í viðskiptum milli bandalagsins, eins og það var 31. desember 1985, og Portúgals.

2. Á vörunum, sem skráðar eru í töflu I við bókun nr. 2 við samninginn, skal lýðveldið Portúgal í samræmi við tímaáætlunina, sem um ræðir í 1. tl. 9. gr., afnema mismuninn milli:

- grunntollsins sem Portúgal leggur á samkvæmt 10. gr. og
- tollsins (þó ekki breytilega þáttarins) sem tilgreindur er í aftasta dálki töflu I við bókun nr. 2.

3. Öllum tilvikum þegar lágmarkstollur (fast gjald) er lagt á gagnvart bandalaginu, svo sem tilgreint er í VI. bókun, skal sami lágmarkstollur lagður á gagnvart Íslandi ef útreikningurinn vegna skiptingarinnar leiðir gagnvart Íslandi til lægri tolls en lágmarks-tollsins sem lagður er á gagnvart bandalaginu.

4. Á vörunum, sem skráðar eru í töflu II við bókun nr. 2 við samninginn, skal lýðveldið Ísland í samræmi við tímaáætlunina, sem um ræðir í 9. gr., afnema mismuninn milli:

- tollanna sem giltu í reynd á Íslandi 1. janúar 1985 og
- tollsins (þó ekki breytilega þáttarins) sem tilgreindur er í aftasta dálki töflu II við bókun nr. 2.

13. gr.

Felli lýðveldið Portúgal niður eða lækki tolla eða gjöld, sem um ræðir í 11. gr., af vörum sem fluttar eru inn frá bandalaginu eins og það var 31. desember 1985 skal það einnig fella niður eða lækka um sama hundraðshluta þá tolla eða gjöld af vörum sem upprunnar eru á Íslandi.

14. gr.

1. Lýðveldið Portúgal mun til 31. desember 1987 halda magntakmörkunum á innfluttum ökutækjum innan marka innflutningskvótakerfis.

2. Setji lýðveldið Portúgal á frílista viðkomandi ökutæki, sem flutt eru inn frá bandalaginu eins og það var 31. desember 1985, eða hækki kvóta umfram það mark sem í gildi er gagnvart bandalaginu eins og það var á ofangreindum degi skal það einnig setja á frílista vöruna, sem um ræðir, sé hún upprunnin á Íslandi, eða hækka kvótann fyrir það land hlutfallslega.

14. gr. b.

Sem frávik frá 13. gr. samningsins og til 31. 12. 1992 skal innflutningur á tilteknum sjávarafurðum, tilgreindum í 1. gr. bókunar nr. 6, sem upprunnar eru á Íslandi, fluttar inn til lýðveldisins Portúgals og skráðar í III. viðauka b, vera háður magntakmörkunum.

Þessar takmarkanir skulu gilda innan þeirra marka og samkvæmt þeim skilyrðum sem greint er frá hér að neðan. Grunnmagnstölur fyrir 1986 skulu vera þær sem skráðar eru í III. viðauka b.

Stjórnunartímabil þessara kvóta skulu vera þrír mánuðir í senn.

Fyrir tímabilið 1. janúar 1987 til 31. desember 1992 skulu grunnárskvótar ákveðnir a. m. k. jafnháir og magntölurnar sem um ræðir hér að ofan.

Innflutningurinn á þessum vörum til bandalagsins getur því aðeins notið forréttindatolls að verð „frítt að landamærum“ á viðkomandi vörum, staðfest af aðildarríkjunum samkvæmt 21. gr. reglugerðar (EBE) nr. 3796/81, sé a. m. k. jafnhátt og viðmiðunarverðið sem bandalagið ákveður fyrir viðkomandi vörur eða vöruflokka.

Innflutningur til Portúgals á vörum, sem falla undir nr. 15.04 í tollskrá EBE, skal háður magntakmörkunum í fimm ár.

15. gr.

Lýðveldið Portúgal skal afnema mismuninn milli endurgreiðsluhlutfalls tryggingastofnana á lyfjavörum, sem framleiddar eru í Portúgal, og endurgreiðsluhlutfalls á lyfjavörum, sem fluttar eru inn frá Íslandi. Skal það gerast í þremur árlegum þrepum, jafnstórum, á eftirfarandi dögum:

- 1. janúar 1987
- 1. janúar 1988
- 1. janúar 1989.

IV. HLUTI

ALMENN ÁKVÆÐI OG LOKAÁKVÆÐI

16. gr.

Sameiginlega nefndin skal gera þær breytingar á upprunareglunum sem nauðsynlegar kunna að vera vegna aðildar konungsríkisins Spánar og lýðveldisins Portúgals að Evrópu-bandalögunum.

17. gr.

Viðaukarnir við bókun þessa eru óaðskiljanlegur hluti hennar. Bókun þessi er óaðskiljanlegur hluti samningsins.

18. gr.

Samningsaðilarnir skulu samþykkja bókun þessa samkvæmt þeim reglum sem gilda hjá hvorum aðila um sig. Skal hún ganga í gildi 1. mars 1986 að því tilskildu að samningsaðilarnir

hafi fyrir þann tíma tilkynnt hvor öðrum að hún hafi hlotið þá meðferð sem nauðsynleg er til að svo megi verða. Eftir þetta tímamark skal bókunin ganga í gildi á fyrsta degi annars mánaðar, talið frá þessari tilkynningu.

19. gr.

Bókun þessi er gerð í tvíriti, á dönsku, ensku, frönsku, grísku, hollensku, íslensku, ítölsku, portúgölsku, spænsku og þýsku, og eru allir þessir textar jafngildir.

Fylgiskjal II.

VIÐBÓTARBÓKUN

við samninginn milli lýðveldisins Íslands og aðildarríkja Kola- og stálbandalags Evrópu vegna aðildar konungsríkisins Spánnar og lýðveldisins Portúgals að bandalaginu.

KONUNGRÍKIÐ BELGÍA,

KONUNGRÍKIÐ DANMÖRK,

LÝÐVELDIÐ FRAKKLAND,

LÝÐVELDIÐ GRIKKLAND,

KONUNGRÍKIÐ HOLLAND,

ÍRLAND,

LÝÐVELDIÐ ÍTALÍA,

STÓRHERTOGADÆMIÐ LÚXEMBORG,

LÝÐVELDIÐ PORTÚGAL,

KONUNGRÍKIÐ SPÁNN,

HÍÐ SAMEINADA KONUNGRÍKI STÓRA-BRETLAND OG NORÐUR-ÍRLAND

OG SAMBANDSLÝÐVELDIÐ ÞÝSKALAND,

sem eru aðilar að Kola- og stálbandalagi Evrópu,

annars vegar og

LÝÐVELDIÐ ÍSLAND

hins vegar,

SEM HAGA HLIÐSJÓN af samningnum milli aðildarríkja Kola- og stálbandalags Evrópu og lýðveldisins Íslands sem undirritaður var í Bruxelles 22. júlí 1972 og hér á eftir verður nefndur „samningurinn“,

HAGA HLIÐSJÓN AF aðild konungsríkisins Spánnar og lýðveldisins Portúgals að Evrópu-bandalögunum 1. janúar 1986 og

HAGA Í HUGA að 19. desember 1985 gerðu aðildarríki bandalagsins og bandalagið annars vegar og lýðveldið Ísland hins vegar með sér samkomulag um reglur varðandi viðskipti milli Íslands annars vegar og Spánnar og Portúgals hins vegar á tímabilinu 1. janúar – 28. febrúar 1986,

HAFI ÁKVÆÐIÐ með samkomulagi sín á milli að gera breytingar á og setja aðlögunar-
ákvæði í samninginn vegna aðildar konungsríkisins Spánnar og lýðveldisins Portúgals að
Kola- og stálbandalagi Evrópu

og AÐ GERA BÓKUN ÞESSA:

1. gr.

Konungsríkið Spánn og lýðveldið Portúgal gerast hér með aðilar að samningnum.

I. HLUTI BREYTINGAR

2. gr.

1. Texta samningsins, viðaukanna og bókananna sem eru óaðskiljanlegur hluti hans,
lokabókunarinnar og hjálagðra yfirlýsinga skal þýða á spænsku og portúgölsku og skulu þeir
textar vera jafngildir frumtextunum. Samningsaðilarnir skulu samþykkja spænska og
portúgalska textann með erindaskiptum.

2. Vörur, sem samningurinn nær til og upprunnar eru á Íslandi, skulu við innflutning til
Kanáreyja, Ceuta eða Melilla að öllu leyti njóta sömu tollfríðinda og veitt eru vörum sem
upprunnar eru á tollsvæði bandalagsins, m. a. að því er tekur til „arbitrio insular“-gjaldsins
sem á er lagt á Kanáreyjum.

3. Lýðveldið Ísland skal við innflutning vara, sem samningurinn nær til og upprunnar
eru á Kanáreyjum, í Ceuta eða í Melilla, veita þeim sömu tollfríðindi og veitt eru vörum sem
fluttar eru inn frá Spáni og upprunnar þar.

II. HLUTI ALMENN ÁKVÆÐI OG LOKAÁKVÆÐI

3. gr.

Samningsaðilarnir skulu með erindaskiptum gera þær breytingar sem nauðsynlegar
kunna að vera eftir aðild konungsríkisins Spánnar og lýðveldisins Portúgals að Evrópubanda-
lögnum.

4. gr.

Bókun þessi er óaðskiljanlegur hluti samningsins.

5. gr.

Samningsaðilarnir skulu samþykkja bókun þessa samkvæmt þeim reglum sem gilda hjá
hvorum aðila um sig. Skal hún ganga í gildi 1. mars 1986 að því tilskildu að samningsaðilarnir
hafi fyrir þann tíma tilkynnt hvor öðrum að hún hafi hlotið þá meðferð sem nauðsynleg er til
að svo megi verða. Eftir þetta tímamark skal bókunin ganga í gildi á fyrsta degi annars
mánaðar, talið frá þessari tilkynningu.

6. gr.

Bókun þessi er gerð í tvíriti, á dönsku, ensku, frönsku, grísku, hollensku, íslensku,
ítölsku, portúgölsku, spænsku og þýsku, og eru allir þessir textar jafngildir.